

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง 3) เพื่อเสนอการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยใช้ระเบียบวิธีการแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบด้วย วิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง จำนวน 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอสถานที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.75 แบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 8 ข้อ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 10 คน และ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 10 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองจำนวน 3,425 คน จำนวน 83 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สระบุรี ระยอง จำนวน 15 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดเอกชน จำนวน 5 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 14 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง จำนวน 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง แต่ละอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 346 คน

ส่วนที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเพื่อนำเสนอการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อมแนวทางการพัฒนาและการวิเคราะห์สภาพบริบทจังหวัดระยอง ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่ (Documentary Study) ได้แก่ รายงานการประชุม รายงานประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รายงานประจำปี กองการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน 3) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึกและผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มไว้ คือ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน อย่างน้อย 2 ปี 2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 2 ปี 3) เป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือ ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

เครื่องมือเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดระยอง และ 2) แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยนำแบบสอบถาม 1) และ 2) มารวมกันเป็น 1 ฉบับ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดระยอง จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้านประกอบด้วย

1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล	จำนวน	5 ข้อ
1.2 ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ	จำนวน	5 ข้อ
1.3 ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้	จำนวน	5 ข้อ

1.4 ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ จำนวน 5 ข้อ

1.5 ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้านประกอบด้วย

1.1 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ จำนวน 5 ข้อ

1.2 การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี จำนวน 5 ข้อ

1.3 การกระจายอำนาจบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

1.4 การสร้างแรงจูงใจให้สร้างนวัตกรรม จำนวน 5 ข้อ

1.5 การพัฒนาสถานศึกษานำร่องต้นแบบพื้นที่นวัตกรรม จำนวน 5 ข้อ

เครื่องมือเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามเป็นเครื่องมือหลักในการศึกษา และได้ดำเนินการ ดังนี้

○ ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนา และการวิเคราะห์สภาพบริบท ในระยะนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่ (Documentary Study) ได้แก่ รายงานการประชุม รายงานประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน 3) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 10 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึกและผู้วิจัยได้กำหนดคุณภาพทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มไว้ คือ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 2 ปี 2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอย่างน้อย 2 ปี 3) เป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์บริบท (context analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเพื่อขอความอนุเคราะห์จากศึกษาธิการจังหวัดระยอง การตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนให้ผู้วิจัยในรูปแบบเอกสารและระบบออนไลน์ ช่องทาง Google Form
3. ผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและ ผ่านระบบออนไลน์ ช่องทาง Line
4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การศึกษาเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ผู้มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 2 ปี หรือเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาอย่างน้อย 2 ปี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)
2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 2 ปี หรือเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง อย่างน้อย 2 ปี จำนวน 10 คน โดยสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาสรุปประเด็นข้อคำถามประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 8 ข้อ เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง
3. นำเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

ผู้มีประสบการณ์ การทำงานอย่างน้อย 2 ปี หรือเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง อย่างน้อย 2 ปี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ผู้มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 2 ปี หรือเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรม จังหวัดระยอง อย่างน้อย 2 ปี จำนวน 10 คน โดยจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาสรุปประเด็นข้อคำถามสนทนากลุ่ม จำนวน 8 ข้อ เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

3. นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยใช้แบบบันทึกสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์การบริหารงานสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ คะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121) ดังนี้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.80 - 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.60 - 0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.40 - 0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.01 - 0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์มาเรียบเรียง วิเคราะห์ จัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นต่าง ๆ โดยพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้มาในแต่ละครั้งนั้นมีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะตอบคำถามได้หรือไม่ และหาข้อมูลเพิ่มเติมต่อไปเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด จากนั้นนำผลการวิเคราะห์บริบท (context analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) ทั้งจากการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การกำหนดความหมาย การแยกแยะองค์ประกอบ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ นำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis) เพื่อให้ได้ข้อสรุปออกมาและนำข้อสรุปนั้นมาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อให้งานวิจัยมีการดำเนินงานที่ถูกต้องก่อนจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 346 คน จำแนกตามสถานภาพ เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 182 คน คิดเป็น ร้อยละ 52.60 และเพศชาย จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 และอายุ 51-60 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 140 คนคิดเป็นร้อยละ 40.50 ประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 ประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คิดเป็นร้อยละ 10.00 และประสบการณ์ 11-20 ปี จำนวน 34 คิดเป็น ร้อยละ 9.80

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.47$) ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.45$) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ ($\bar{X} = 4.43$) และด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

3. การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ($\bar{X} = 4.46$) การพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$) การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.43$) การสร้างแรงจูงใจให้สร้างนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.40$) และ การกระจายอำนาจบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X_2) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_3) ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X_4) และด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง 7 คู่ คือ

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) กับ ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) กับ ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.64

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) กับด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.60

ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X_2) กับด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.68

ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X_2) กับด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62

ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_3) กับด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.61

ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X_4) ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.66

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง 3 คู่ คือ

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) กับด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59

ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X_2) กับ ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.57

ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_3) กับ ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.54

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง 5 คู่ โดยจะเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมจังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74

ด้านการเรียนรู้และการปรับตัวตามเทคโนโลยีอย่างเข้าใจ (X_2) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.73

ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมจังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.70

ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_3) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมจังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.65

ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ (X_4) กับ การบริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม จังหวัดระยอง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62

5 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

กล่าวโดยสรุปว่า บริบทและสถานการณ์การบริหารการศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดระยอง มีศึกษาธิการจังหวัดระยองเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองในการสนับสนุนงานด้านการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัดระยอง ยุทธศาสตร์ที่ 1 เน้นการพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนากีฬา โดยมีการร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการทำงานเพื่อพัฒนาการศึกษาตามบริบทของจังหวัดระยอง มีลักษณะบูรณาการและมุ่งการพัฒนาระยองให้เป็นเมืองน่าอยู่และการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในจังหวัดระยอง มีเป้าหมายให้ ระยองสามารถจัดการศึกษาด้วยตนเอง และใช้กรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของจังหวัดสำหรับคนทุกช่วงวัย โดยความพยายามในการขับเคลื่อนนี้ได้เริ่มต้นมาตั้งแต่ปี 2561 จนกระทั่งจังหวัดระยองได้รับการประกาศให้เป็นจังหวัดพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

6. การเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญจากครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

การเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีแนวทางการประยุกต์ใช้เพื่อบริหารสถานศึกษา 5 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน (P : Planning) การวางแผนในการทำงาน จะเป็นเข็มทิศชี้ทิศทางของการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด การประชุม

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายของงาน การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน วางแผนติดตามประเมินผล ตรวจสอบและรายงานผลอย่างชัดเจน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสรวมไปถึงการวางแผนในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สะดวกมากขึ้น 2) ด้านการจัดองค์กร (O : Organizing) เป็นการจัดกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนางานในขอบข่ายของการบริหารงาน 4 ฝ่าย โดยอาศัยการกระจายอำนาจการบริการที่ประกอบด้วย งานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณและด้านบริหารงานทั่วไป ส่งเสริมให้มีการออกแบบนวัตกรรม ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องสร้างนวัตกรรมการบริหารของตนเองที่เหมาะสมกับสถานศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สามารถสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาและให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับการตัดสินใจ การพัฒนา การรับผลประโยชน์และการประเมินผล ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้สร้างฐานข้อมูลที่สามารถรายงานผลได้ตลอดเวลาและส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับบุคลากร 3) ด้านงานบุคลากร (S : Staffing) การมอบหมายภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคคลให้เหมาะสมกับงานจะส่งผลให้การทำงานของบุคคลนั้นเป็นไปด้วยความราบรื่นงานมีคุณภาพ บุคคลมีความเต็มใจในการทำงาน ส่งเสริมและให้กำลังใจในการทำงาน ทุกขั้นตอนมองเห็นประโยชน์ของการทำงานและเชื่อมั่นในศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษา เปิดเวทีให้มีการนำเสนอผลงานเพื่อพัฒนานวัตกรรมมีการแข่งขันหรือประกวดการทำสื่อ นวัตกรรมของบุคลากรและให้รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ 4) ด้านการอำนวยการ (D : Directing) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอำนวยความสะดวกทุกขั้นตอนในการทำงานของบุคลากรหรือหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาร่วมจัดการศึกษาประสานความร่วมมือให้มีการพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษานำร่องนวัตกรรม การศึกษา มีวิธีสั่งการและใช้งานบุคคลด้วยหลักจิตวิทยารู้จักสร้างแรงจูงใจ สร้างสัมพันธภาพที่ดีในองค์กรโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการอำนวยความสะดวกในขั้นตอนของการดำเนินงาน 5) ด้านการกำกับดูแล (C : Controlling) การกำหนดเป้าหมายชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นที่จะติดตาม และประเมินผล ให้บุคลากรที่ดำเนินงานได้ทราบถึงประเด็นการติดตาม ประเมินผลอย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน การเสริมแรงทางบวก การสนทนาที่สร้างสัมพันธอันดีสามารถรับข้อมูลที่เป็นจริงจากบุคลากรได้บนพื้นฐานของความเข้าใจ ซึ่งแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน จะเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลได้อย่างชัดเจน สร้างการเรียนรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เข้าใจกระบวนการทำงานของบุคลากรสร้างแรงจูงใจได้ มีจิตวิทยาเชิงบวกและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีในทุกมิติของการทำงาน ถ้าประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จะทำให้เกิดกระบวนการบริหาร

อย่างเป็นระบบส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานในสถานศึกษาทำให้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จะเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เกิดสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ที่จังหวัดต้องการ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการทำงาน การสรุปผลและการนำเสนอเพื่อให้การบริหารและการจัดการเรียนการสอนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน การกระจายอำนาจบริหารสถานศึกษาเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกำหนดทิศทาง ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมได้รับผลประโยชน์จากการบริหารจัดการสถานศึกษา การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นหัวใจหลักที่จะช่วยให้สถานศึกษามีผลงานที่เป็นนวัตกรรมจากบุคลากรเพื่อจะนำมาใช้พัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาสถานศึกษาด้านแบบพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของสถานศึกษาที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นต้นแบบในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะที่กำหนด การจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะ การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียน บริหารอย่างอิสระแต่มีประสิทธิภาพและส่งผลให้สถานศึกษาเป็นต้นแบบของการพัฒนาสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม ปัจจัยดังกล่าวเกิดขึ้นจากการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาสถานศึกษาและบรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่ต้นแบบนวัตกรรมการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองพบว่า สถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยองเน้นการร่วมมือระหว่างศึกษาธิการและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของจังหวัด โดยเน้นการใช้กรอบหลักสูตรจังหวัด (Rayong MARCO) เพื่อสร้างแบบอย่างให้กับพื้นที่อื่น ๆ ในการพัฒนาศึกษาและสร้างนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมในระยอง และได้รับการยอมรับในฐานะจังหวัดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัติ แสดงถึงความสำเร็จและความมุ่งมั่นในการพัฒนาศึกษาในจังหวัดระยองอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับ วาทีนี พูลทรัพย์ และนุชนรา รัตนศิริระประภาได้พบว่าการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การบริหารฐานนวัตกรรม การบริหารสมรรถนะองค์การบริหาร หุ่นส่วนองค์การ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม การพัฒนานวัตกรรม นวัตกรรมเชิงระบบ

และการบริหารแผนนวัตกรรม ผลการยืนยันองค์ประกอบเหล่านี้พบว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง การบริหารฐานนวัตกรรม มุ่งเน้นการจัดการและพัฒนา ฐานข้อมูลนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการศึกษาให้มีข้อมูลที่ทันสมัยและใช้ในการตัดสินใจ อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารสมรรถนะองค์กร เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของ องค์กร เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว การบริหารหุ้นส่วนองค์การ สร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการศึกษาให้เป็นระบบและมีการสนับสนุนจาก ชุมชน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พัฒนาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการนำพานวัตกรรมมา ประยุกต์ใช้ การพัฒนานวัตกรรม มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์และทักษะ ในการคิดค้นนวัตกรรม นวัตกรรมเชิงระบบ มุ่งปรับปรุงระบบการศึกษาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มากขึ้น การบริหารแผนนวัตกรรม ช่วยกำหนดทิศทางและการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การนำนวัตกรรมมาใช้เกิดประสิทธิผลสูงสุด (วาทีณี พูลทรัพย์ และนุชนรา รัตนศิริระประภา, 2564) สอดคล้องกับสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาญจนบุรีได้ศึกษาและพบว่าการบริหารพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา มีโครงสร้างที่ ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 ชุดหลัก ได้แก่ คณะกรรมการนโยบาย และ คณะกรรมการบริหาร โดยคณะกรรมการนโยบายทำหน้าที่วางกรอบการ พัฒนาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำกับ ประเมินผล และนำข้อเสนอแนะไปขยายผลใน ระดับประเทศ ทำให้การพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถขยายผลสู่ระดับชาติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และ โครงสร้างการบริหารนี้ช่วยให้การจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีความยืดหยุ่น และคล่องตัวมากขึ้น ทั้งยังเชื่อมโยงนโยบายระดับท้องถิ่นกับระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการบริหารทำให้สามารถตอบสนอง ต่อความต้องการของพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือกับภาคีภายนอกและ ผู้เชี่ยวชาญยังช่วยเสริมสร้างและพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน และการประเมินผล ให้สอดคล้องกับ ความต้องการและมาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โครงสร้างนี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาของนักเรียน แต่ยังสร้างระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนสำหรับอนาคต (สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาญจนบุรี, 2561) อภิปรายได้ว่า การศึกษาภาพรวมเกี่ยวกับการ บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยองเน้นการร่วมมือระหว่างศึกษาธิการและองค์การบริหารส่วน จังหวัด เพื่อพัฒนาศึกษาตามเป้าหมายของจังหวัด โดยใช้กรอบหลักสูตรจังหวัด (Rayong MARCO) เพื่อสร้างแบบอย่างให้กับพื้นที่อื่น ๆ ในการพัฒนาศึกษาและสร้างนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมในระยอง ทั้งนี้มุ่งเพื่อการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและยั่งยืนสำหรับอนาคต

2. ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับ มุอำหมัดรุซลัน ลีอบากะลูติ และนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2563 : 210 - 220) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ตามความคิดเห็นครูผู้สอน ในภาพรวม อยู่ในระดับดีโดยมีภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจ และด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร เป็นลำดับที่ต่ำที่สุด 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาครูให้สามารถปรับตัวและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูรุ่นเก่ากับครูรุ่นใหม่ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านการผลิตและการพัฒนาเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัล สอดคล้องกับ ภูริรัตน์ สุกใส (2565 : 102) ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสื่อสาร ด้วยดิจิทัล 2) ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ วิสัยทัศน์ร่วม ขององค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือบรรยากาศนวัตกรรมภายในองค์กร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับวรวรรณ อินทร์ชูและ จิตมา วรณศร (2565 : 301-305) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า ตามความคิดเห็นของครู 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะทางเทคโนโลยี รองลงมา คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์กร 2) การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเตรียมการสอน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผล 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า .01 กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation (r.) เท่ากับ 0.668* มีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่นาร่อง นวัตกรรมมีความสัมพันธ์กันทางบวก กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในระดับมาก และ ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมให้ มีประสิทธิภาพมากเช่นเดียวกัน

3. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อ การพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรมการศึกษา โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการ สัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำ ร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร การศึกษาให้นำไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารสถานศึกษาที่ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน (P : Planning) 2) ด้านการจัดองค์กร (O : Organizing) 3) ด้านงานบุคลากร (S : Staffing) 4) ด้านการอำนวยการ (D : Directing) และ 5) ด้านการกำกับดูแล (C : Controlling) ทั้ง 5 ด้าน ที่เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจะส่งผลให้ผู้บริหาร สามารถพัฒนาสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษานาร่อง พื้นที่นวัตกรรมซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงสุดอยู่ที่ 4.47 และ สัมพันธ์กับสถานการณ์การบริหารการศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ใช้กรอบหลักสูตร ระยอง (Rayong MARCO) ที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณการบริหาร สถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีด้านการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงสุดอยู่ที่ 4.50

สอดคล้องกับ กันตชาติ กุดนอก (2565 : 200) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิภาพของ

โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 4. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .629$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน ที่สามารถ พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการที่ทักษะเทคโนโลยีในดิจิทัล ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 58.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.27376 7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เสนอแนะไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล ควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลนักเรียน 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับปรุงการสอน เผยแพร่แนวทางการสอนที่ดี และผู้บริหารคอยอำนวยความสะดวกและ 3) ด้านจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล ควรมีการสร้างความตระหนักและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ จรรยาบรรณของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับ อัจฉรา ประเสริฐสิน, เทพสุตา จิวตระกูล และจอย ทองกล่อมศรี (2564 : 114) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การจัดการ อบรมความรู้ที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี 3) การจัดเวทีนำเสนอผลงานเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) มีนโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในชั้นเรียน 5) มีงบประมาณจัดทำนวัตกรรม 6) กำหนดจำนวนนักเรียนแต่ละห้อง ให้มีความเหมาะสมกับจำนวนสื่อการเรียนรู้และ 7) สร้างแรงจูงใจให้ครูในการสร้างนวัตกรรม เช่น การให้รางวัล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์การประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ควรนำผลการศึกษาไปใช้และศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษากการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องนวัตกรรม จังหวัดระยอง จากการศึกษพบว่า ระดับการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร อยู่ในระดับที่เหมาะสมแก่การนำมาปรับใช้กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน อีกทั้งยังส่งผลต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน และการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้นำองค์กรต้องเห็นคุณค่าและความสำคัญ พร้อมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก โดยการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. สถานศึกษา ควรนำแนวทางการประยุกต์ใช้การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดขึ้นในทุกกระดับ ส่งผลให้ประสิทธิผลของการปฏิบัติงานมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ นาร่องนวัตกรรมการศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาเชิงลึกและออกแบบให้เป็นกระบวนการการบริหารงานของสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงนวัตกรรมในการบริหารงานของสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา